

Assignatura: **LITERATURA UNIVERSAL**

Professor/a: Miguel A. Moll Salleras

1. CONTINGUTS:
Bloc 1. Els orígens. Les arrels bíbliques i grecollatines de la literatura occidental

- Síntesi conceptual dels grans períodes de la literatura antiga i clàssica
- Pautes per a la lectura expressiva i per a la interpretació dels símbols més coneguts de la tradició.
- Coneixement d'una literatura per ser escoltada i una literatura per ser llegida.
- Apropament al concepte de versió fílmica i de text literari.
- Guió per al comentari de text.
- Importància de la Bíblia.
- Èpica i teatre de la Grècia clàssica: Homer, Sòfocles, Aristòfanes.
- Poesia llatina i els tres tòpics (*Ubi sunt*, *Beatus Ille*, *Carpe diem*): Virgili, Horaci.

Bloc 2. L'edat mitjana

- La poesia trobadoresca. Trobador, joglar i la *fin amor*.
- El *dolce stil novo* i la lírica medieval: Dante, Petrarca. L'evolució del tema amorós en diferents autors medievals.
- El cicle artúric. La novel·la de cavalleries i altres propostes narratives. La pervivència d'expressions que formen part de la imatgeria col·lectiva. *El romanç de Tristany i Isolda*.

Bloc 3. El món modern: del segle XVI al segle XVIII

- El Renaixement: canvis ideològics i estètics. Noves formes i gèneres literaris. Ús de la mitologia.
- L'humanisme: Rabelais.
- El classicisme europeu. Racine. Molière.
- Les primeres albors de la novel·la. Shakespeare.
- L'estètica barroca.
- La il·lustració francesa i la seva projecció literària.

Bloc 4. El segle XIX

- El Romanticisme. Característiques. Literatura alemanya: Goethe, Schiller, Novalis. Literatura anglesa: Byron, Shelley, Scott, Keats. Literatura francesa: Víctor Hugo, Madame de Staël, Chateaubriand. Literatura italiana: Manzoni, Leopardi.
 - El costumisme. La irrupció del periodisme a l'àmbit de la literatura.
 - El realisme i el naixement de la novel·la contemporània: Austen, Dickens, Balzac, Tolstoi, Flaubert, etc. El Naturalisme: Zola.
 - El simbolisme: Baudelaire, Mallarmé, Verlaine i Rimbaud.
- Reconeixement de temes literaris en altres disciplines artístiques. Referències cinematogràfiques i documentals.

Bloc 5. El segle XX

- Les avantguardes. El futurisme. El cubisme. El dadaisme. L'expressionisme. El surrealisme.
- La poesia en el primer terç del segle xx: influència del neosimbolisme. Eliot. Rilke. Valéry. Pessoa. Kavafis.
- Les transformacions de la narrativa contemporània. Proust. Kafka. Joyce. La generació perduda. El compromís de l'escriptor.
- El boom de la narrativa hispanoamericana: Borges, Cortázar, García Márquez.
- El teatre de l'absurd: d'Ibsen a Ionesco. El teatre del compromís. Brecht. Beckett.
- La literatura i el seu paper en la societat de consum (novel·la de gènere, novel·la de cine, novel·la i

Assignatura: **LITERATURA UNIVERSAL**

Professor/a: Miguel A. Moll Salleras

mitjans de comunicació de massa).

La condició humana a partir de la literatura. Reconeixement de temes literaris en altres disciplines artístiques. Referències cinematogràfiques i documentals.

2. METODOLOGIA:

La metodologia es basarà en les explicacions del professor, els treballs pràctics de comentari de text, a més de la recerca, selecció i anàlisi d'informació.

Tipus de proves:

1. Proves: Les proves consistiran en un exercici escrit mitjançant el qual l'alumne haurà de respondre a qüestions teòriques i històriques sobre la interpretació del contingut i la forma d'una obra, a partir d'un fragment d'aquesta, tot i relacionant-la amb les capacitats i continguts de la matèria de Literatura Universal, Per a aquesta prova es considerarà que la lectura dels texts és tan important com el coneixement dels continguts de l'assignatura.

Les preguntes que es formularan respondran a la tipologia següent:

A. Preguntes relacionades amb el text i amb les lectures obligatòries o assenyalades pel professor (puntuació màxima: 6 punts)

1. 1. Comentar el fragment en relació amb les tècniques expressives del gènere a què pertany.
- 1.2. Comparar l'estil del fragment amb el d'altres obres de lectura obligatòria.
- 1.3. Contextualitzar el fragment dins l'obra a què pertany.
- 1.4. Contextualitzar el fragment i l'obra dins el conjunt de la producció de l'autor o de l'època o del moviment artístic a què pertany.
- 1.5. Indicar el tema del fragment o de l'obra i relacionar-lo amb altres obres literàries o amb altres realitzacions artístiques en què també aparegui.
- 1.6. Relacionar o comparar personatges, temes o tècniques expressives de les diverses lectures obligatòries.

B. Preguntes referides als continguts de l'assignatura, no relacionades amb el text proposat (puntuació màxima: 4 punts) Es tendirà a fer preguntes generals sobre grans moviments i autors.

2. Des de la primera avaluació fins al final els exàmens tindran un format semblant a l'examen proposat per la Universitat de les Illes Balears de la PAU corresponent.

3. L'assistència a la convocatòria de qualsevol prova que s'hagi de qualificar és obligatòria. La no assistència a la convocatòria de l'examen s'haurà de justificar mitjançant un certificat mèdic o en el seu cas mitjançant un tipus de justificació emès per un organisme oficial (sempre que sigui possible), en cas de no ser així la qualificació per no presentació és de zero.

4. Treballs: Desenvolupament teòric de continguts lingüístics i/o

Assignatura: **LITERATURA UNIVERSAL**

Professor/a: Miguel A. Moll Salleras

literaris programats en el curs on es valorarà l'expressió i el contingut. Els treballs presentats per a la seva qualificació, a proposta del professor, podran ser considerats o no segons el criteri del professor; tenen una intenció didàctica d'aplicació dels coneixements i per a destriar dubtes que seran plantejades per l'alumnat amb posterioritat.

Aspectes relacionats sobre l'estudi i l'anàlisi de les lectures obligatòries de cada trimestre. L'alumne haurà de presentar un treball basat en una proposta o guió del professor, a més de realitzar la prova corresponent sobre l'obra de lectura obligatòria. La temporalització serà la d'una lectura obligatòria per trimestre.

Respecte a les lectures obligatòries cal assenyalar les següents:

- Una obra literària de la cultura greco-llatina.
- *Hamlet*, de Shakespeare.
- Selecció de poemes de *Les flors del mal*, de Baudelaire:
 - II L'albatros
 - III Elevació
 - IV Correspondències
 - VII La musa malalta
 - XII La vida anterior
 - XIV L'home i la mar
 - XVII La bellesa
 - XIX La geganta
 - XXI Himne a la bellesa
 - XXII Perfum exòtic
 - XXIII La cabellera
 - XXV Posaries el món sencer en la teva alcova
 - XXIX La carronya
 - XXXI El vampir
 - XXXII Jeia una nit prop d'una jueva repulsiva
 - XXXV Duellum
 - XXXVII El posseït
 - XLI Tota entera
 - XLIII La torxa vivent
 - XLIV Reversibilitat
 - XLVIII El flascó
 - XLIX El verí
 - LIII La invitació al viatge
 - LXXV Spleen (Pluïós, irritat en la ciutat entera)
 - LXXVIII Spleen (Quan el cel baix, feixuc, pesa com una tapa)
 - Un viatge a Citera

Assignatura: **LITERATURA UNIVERSAL**

Professor/a: Miguel A. Moll Salleras

- Recolliment (Tingues seny, Dolor meva)
- *Sarrasine*, de Balzac.
 - *La transformació*, de F. Kafka.

3. PROCÉS D'AVALUACIÓ:

L'avaluació és continua i forma part del procés didàctic, de manera que el mateix procés d'aprenentatge és objecte de l'avaluació. Aquest procés comença a partir dels coneixements previs que tingui l'alumnat per a constatar les dificultats i després, el professor, proposarà la consecució dels objectius de cada aprenentatge. Així doncs, l'avaluació no depèn exclusivament de la demostració d'uns coneixements en un moment determinat sinó de l'avaluació (i també autoavaluació de l'alumne) en cada moment del seu aprenentatge.

L'avaluació serà contínua i formativa i es realitzarà al llarg de tot el curs però molt especialment en les proves escrites que es fan al llarg de cada trimestre i que s'ajustaran, sempre que sigui possible, als continguts programats i assenyalats degudament pel professor.

En tot tipus de prova es valorarà a més dels continguts la correcta presentació, la puntuació, la correcció morfològica, l'ús d'un lèxic adequat i la capacitat de síntesi en les respostes (la penalització en aquest cas pot arribar a ser d'un 20%). També es valorarà el fet de què la resposta es centri en el tema referit en la pregunta i que sigui una resposta que contempli l'aspecte central i nuclear i no detalls relacionats secundàriament de la pregunta. Aquest tipus de resposta sense més que una relació incidental no obtindran qualificació o aquesta no serà la qualificació total estipulada. Igualment baixarà el resultat de la prova la manca de maduresa lingüística, inexactituds o expressions mancades de claredat en els judicis i arguments emprats per contestar les preguntes. Les faltes d'ortografia penalitzen també amb un valor de -0,2 dècimes per cada una d'elles.

Com aprovar l'assignatura?

- Per aprovar el curs serà necessari aconseguir una mitjana de 5 o superior a 5 en els controls que es realitzaran a cada avaluació i que constaran de teoria i de pràctica.
- Els alumnes que no arribin a la mitja podran presentar-se a un examen final de tota la matèria donada al llarg del curs sempre que en tots els exàmens i proves del curs les notes obtingudes siguin de 3 o superior a una qualificació de 3. La nota final serà la nota d'aquest examen.
- Els alumnes que tinguin una mitja del curs de 5 o superior, també podran pujar nota amb dues opcions:
 - Renunciar a la nota obtinguda a la mitja de curs i substituir-la per la qualificació obtinguda en aquest examen final.- No renunciar a la qualificació i per tant mantenir la nota amb la condició de què només podrà pujar un 1 aquesta qualificació si la nota de l'examen final és superior a la nota de la mitja de curs.